

"חסדי יהודה"

ע"ש מו"ר חכם יהודה מועלם זצוק"ל

חידושים ופנינים מספרו הקדוש "דרש יהודה" על התורה

פרשת שופטים ב' אלול תש"פ

עיר	כניסת שבת	צאת שבת	רבינו ת"ם
ירושלים	6:40	7:55	8:39
תל אביב	6:55	7:55	8:33
חיפה	6:47	7:56	8:34
באר שבע	6:56	7:54	8:34

השבוע העלון מוקדש לרפואה שלימה יהושוע מאיר בן מלכה

להנצחות והקדשות:
02-65-11-234
052-7190115

להנצחות:

לע"נ: שמעון אריאל בן עדנה.
לרפ"ש: יונתן חיים בן ויקי
ויקטוריה, הרב אפרים חי בן אסתר,
נטלי בת מדלנה.

לזרע קודש בר קיימא: מרים בת
דליה.

לזיווג הגון: צביה חפציבה בת
שושנה, יסכה בת שושנה.

לכל הישועות: דוד בן זהבה, שילה
בן מילנה, יגל בן מילנה, גליה בת
מילנה, מרין בת מילנה, מילנה בת
מרינה, ישראל בן גליה.

אלוקיך" - שגם כאשר אתה נמצא
בסתר "בהצנע לכת" תהיה "עם
אלוקיך", ודוד המלך אומר
בתהילים (ק"א ב') "אתהלך בתם לבבי
בקרב ביתי" - שאפילו בזמן שאני
נמצא לבד בביתי אני מתנהג
בתמימות לב עם הקב"ה, וזהו מה
שאומר התנא באבות (פ"ב מ"א)
'ובמקום שאין אנשים השתדל
להיות איש' - והכונה גם כשאתה
נמצא לבד ואין עוד אנשים אתך
'השתדל להיות איש' - תתנהג כמו
'איש' [איש ר"ת אדם ירא שמים], ולא תחשוב
שאתה יכול לעשות מה שאתה
רוצה.

ב. יש מעשה עם החפץ חיים שנסע
פעם בדרך עם עגלון, ובדרך עברו
ליד פרדס עם פירות משובחים
והעגלון התאוה להכנס לאכול
מהפרדס, הוא הסתכל לכל
הצדדים וכשראה שאף אחד מבעלי
הפרדס לא נמצא הוא נכנס בשביל
לקחת מהפירות, והנה הוא שומע
שהחפץ חיים צועק: רואים! רואים!
הוא מיד יצא מהפרדס והסתכל
לצדדים ולא ראה אף אחד, אמר
לחפץ חיים: מה אתה צוחק עלי -
אני לא רואה כאן אף אחד, אמר לו:
כן, יש אחד למעלה בשמים שהוא
רואה! שמע כן העגלון והתבייש.
וזה מוסר השכל שצריך להיות
יראת ה' כנגד פניו, ולא יתכן שיפחד
מבני אדם ולא יפחד מהקב"ה, וכן
ראינו בגמ' (ברכות דף כ"ח:) שרבן יוחנן בן
זכאי אמר לתלמידיו לפני שנפטר
'הי רצון שיהיה מורא שמים עליכם
כמורא בשר ודם' - שאדם צריך
לעבוד על עצמו ולהטביע בו את
המידה הזאת שלכל הפחות ירגיש
את המורא שמים כמו המורא בשר
ודם.

"לא תוסיפון לשוב בדרך הזה עוד"

רבינו יוסף חיים ע"ה אומר מעשה
ברב אחד שמסרוהו למלכות
בעלילה ושמנו אותו בצינוק חודש
שלם ולא הרשו להכניס אליו אף
אדם, מה יעשה, לקח את ספריו
ולמד כל הזמן בלי הפסק, לאחר
חודש התברר שהכל היה עלילה
ובאו ושחררו אותו ממאסרו, אותו
רב היה מצטער מאוד למה קרה לו
כך שהיה במאסר, ומה חטא שהגיע
לו ככה? בלילה כשישן נראה אליו
בחלום מלאך וראה לידו קבוצות
של ילדים, אמר לו מי אלה? אמר לו
המלאך: אל תחשוב שלחנים נכנסת
למאסר, אלא כיון שבאותו מקום
היה ניצוצי קדושה שהיה צריך לתקן
ולברר ואתה היית המתאים לזה לכן
נכנסת שם למאסר, וזכית ע"י כך
לתקן את הנשמות האלו ושכרך
הרבה מאוד. וכך היה בישראל שגלו
בגלויות בבל פרס מדי ואדום, וכל
זה למה? אלא כדי שיבררו את
ניצוצי הקדושה שהתפזרו בכל
הארצות כדי לתקנם, אבל במצרים
שבני ישראל כבר היו שם וביררו
ותיקנו מה שצריך לא נשאר שם
יותר ניצוצי קדושה, ולכן ה' אסר
להם שלא ישובו יותר למצרים
וכמ"ש "לא תוסיפון לשוב בדרך
הזה עוד".

"תמים תהיה עם ה' אלוקיך"

א. המפרשים אומרים: "תמים
תהיה" - גם בזמן שאתה נמצא לבד
תתנהג בתמימות ולא תאמר אף
אחד לא רואה אותי מה יש אם
אעשה כך וכך, "אלא עם ה' אלוקיך"
- תדע שבכל מקום אתה נמצא
במחיצתו של הקב"ה והוא רואה
אותך, וכן מפרשים גם את הפסוק
שכתוב (מכה ו' ח') "והצנע לכת עם

אורחות חיים בפרשה הרב משולם כהן שליט"א

שמירת השערים בפרט בחודש הרחמים

"שֹׁפְטִים וְשֹׁטְרִים תִּתֵּן לָךְ בְּכָל שְׁעָרֶיךָ וְגו' וְיִרְשְׁתָּ אֶת הָאָרֶץ
אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ: (דברים טו, יח-כ).

מִן הַחֵיד"א ז"ל בִּנְחַל קְדוּמִים (פרשה זו, אות א) כתב בשם
המהר"ח וז"ל כי ישנם חמשה שערים לאדם: שער הראות, שער
השמע, שער הריח, שער הדיבור, שער המישוש, וצריך שיהיה
האדם דיין ושופט על אותם השערים, ויפקח עינו עליהם.
ובזאת ביאר את הפסוק "שופטים ושוטרים תתן לך" - לשון
יחיד, שדיבר לכל אחד ואחד מישראל שיגדור עצמו בכל שערי,
וזה שאמר "בכל שערך". שיזהר שלא יביט בעריות, ולא ישמע
דברים אסורים, ולא יריח ריח ערוה או ריח עבודה זרה, ולא
ידבר דיבור אסור, ולא יגע בעורה ח"ו.

והזוכה לכן, עליו נאמר (ישעיהו כו, ב) "פתחו שערים", שנוהגים בו
מדה כנגד מדה, שכשם שהוא נוהר ונשמר על שערי בעוה"ז,
כך כשתעלה נשמתו פותחים לה כל שערים העליונים. והוסיף
החיד"א ש"כ כיוצ"ב לבאר הש"ה הקדוש ז"ל במוסריו. ולפי
דרך זו, המשיך מִן הַחֵיד"א עצמו לבאר את המשך הפסוק
"אשר ה' אלוהיך נותן לך לשבטך", ש"שבטך" - היינו היסורים,
וכמו שאמרו במדרש שוחר טוב (מזמור א' אות כ) עה"פ (תהילים כג, ד)
"שבטך ומשענתך המה ינחמוני". שצריך האדם להתיישב
בדעתו על מה ולמה באו עליו היסורים, ולדעת שכל זה ה'
אלוהי נותן לו ברחמים, בכדי שעי"א אותן יסורים תעורר נפשו
בתשובה, ויחזור למוטב.

"ושפטו את העם" - הם אברי האדם. "משפט צדק" - אם חטאו
ליסרם ולסגפם. "לא תטה משפט" - לא תבקש סניגורון, שהגם
שאינ אדם רואה חובה לעצמו, אם יעיין היטב יראה שהכל דין
אמת. "לא תכיר פנים" - לא תלך אחר תאות העינים, כטענת
נחש הקדמוני שהחטא את האשה ככתוב (בראשית ג, ו) "וכי תאווה
הוא לעינים". "ולא תקח שוחד" - שפעמים שעושה עבירה
ומצליח, וזהו שוחד של סיטרא אחרא, ופעמים שהשעה
משחקת לו כמו שאמרו (ברכות יז, א): "כי השוחד יעור עיני חכמים"
- שחכמים גדולים טעו ביצר הרע. "ויסלף דברי צדיקים" -
שמעויות בעיני האדם דברי חכמים, ומקלקל דברי קודשם
בעיניו. "צדק צדק תרדוף" - היינו תורה שבכתב ותורה שבעל
פה. "למען תחיה" - ולא תהי כרשעים שבחיים בעולם הזה
קרויים מתים (ברכות יח, א). "וירשת את הארץ" - היינו ארץ החיים,
דהיינו העולם הבא. והנה מה טוב ומה נעים להתחזק בשמירת

שערי האדם, בפרט עתה בהגיענו לחודש הרחמים והסליחות,
זמן אשר נתן לנו הקב"ה ברחמי המרובים ובחסדיו הגדולים,
כדי שנתבונן על מעשינו, ונתוודע על חטאינו, ונשוב אליו
בתשובה שלמה. בדורות הקודמים עד כמעט דורינו זה היתה
"חרדת קודש" מיוחדת בהגיע "חודש אלול", וכבר בשבת
מברכין קודם לכן היו מקבלים חלחלה שהיו שומעים את קול
הקורא בהכרזת החודש "מי שעשה ניסים וכו' בסימן טוב יהא
לנו ראש חודש "אלול" וכו', והיו מקבלים הרהורי תשובה של
ממש. כפי שמתאר הגר"י מסלנט זצ"ל עצמו בספר אור ישראל
(אגרת יד) "מלפנים כאשר ידעתי, כל איש אחזו פלצות, מקול
הקורא חודש אלול". ובספר לעבדך באמת להרב דב יפה (ח"א
דרוש לחודש אלול עמ' כ) כתב - מספרים שמאן דהו שראה את חרדת
הדין שהיתה נסוכה על פניו של הגר"י סלנט זצ"ל בחודש אלול
שאל אותו: "האם אלול הוא דב שאתה כה חרד מפניו"? השיבו
רבי ישראל: גם דוד המלך שניצח את הדב, כפי שהעיד על עצמו
(שמואל א' יז, לו) "גם את הארי ואת הדב הכה עבדך", התיירא
ממשפט הקב"ה, ואמר (תהילים קיט, קכ) "סמך מפחדך בשירי
וממשפטך יראתי". באזני שמעתי מפיו הקדוש של מו"ר
הראש"ל הגאון הגדול רבי שלמה משה עמאר שליט"א (כט אב
התשע"ד) כי הוא זוכר עוד בימי צעירותו בהיותו במרוקו היאך היה
ניכר גודל החרדה לקראת חודש אלול, לא רק אצל גדולי
החכמים, אלא אף אצל פשוטי העם. היו קמים כבר בחצות
הלילה, ולקראת השעה 2.00 בלילה היו מתקבצים כולם בבתי
הכנסת, וראשית כל היו פותחים באמירת תיקון חצות שהיתה
נמשכת כשעה חדא, והיו ממש דואגים ומיצרים על החורבן בבכי
של ממש למגדולם ועד קטנם. ולאחר מכך בשעה 3.00 לערך היו
מתחילים את אמירת הסליחות בהתעוררות גדולה בבכי
ובתחנונים כאדם המבקש על נפשו. ואני בשומעי דבריו הרגשתי
בחוש את אותה החרדה ניכרת על פניו של הרב שליט"א, כאילו
הוא נמצא עתה באותו המעמד. ושמעתי עוד מרבים מתלמידי
החכמים, על גודל החרדה אשר היתה בחודש אלול באותן
הימים, וזכרם עמם, וחקוק על לבם, אמירת הסליחות, בבכי
ובתחינות, בהתעוררות הלבבות. הביטו אל גדולי הדורות, ואזי
יתעוררו הלבבות. לעובדו בחרדה ובגילות, ללא שום פניות. את
פני ה' לחלות, הבנים והאבות. תכתבו ותחתמו לשנים רבות,
נעימות בריאות וטובות, אמן.

באפשרותך:
לזכות ולזכות
עוד השבוע:
בזכותך יחולקו אלפי עותקים
השותפות בהפצה לכל הישוועות (זיווג פרנסה, שלום בית, זרע קודש, הצלחה וכו')
לפרטים: 02-65-11-234 בהוראת הרבנים ניתן מספרי מעשר

חודש אלול
זה הזמן לבדיקת התפילין והמזוזות
שרבאני תשמישי קדושה: 052-6880790 > זונפלד 46 ישיבת "שושנים לדוד"
ספרי תורה | תפילין | מזוזות | החלפת רצועות | בדיקת תפילין ומזוזות | ועוד

כל השונה הלכות הלכה למעשה

הלכות שכיחות בתפילה

שיעור ארבע מילין או לאחריו שיעור חייב לילך שם להתפלל במנין [שיעור מיל לדעת הגר"ח נראה 960 מטר. ולדעת החזו"א 1152 מטר] (עיין מב' ס"ק נ"ב). ואינו רשות אלא חובה ולשון שו"ע הרב (סעיף י"ז) גדולה היא ממצוות עשה של התורה ואיתא בגמ' תענית (ח) דתפילת יחיד אם אין מכוון בכל התפילה כראוי אין תפילתו מתקבלת משא"כ בציבור - והוא רחום יכפר עוון ומתקבלת תפילתם. וכ' בעל הפלא יועץ בספרו בית תפילה דכיום אפי' מי שתורתו אומנותו קשה שיכוון כראוי וכ"ש לשאר עמא, על כן "ראוי למסור נפשו להתפלל בציבור" וכן פסקו כל האחרונים דחובה גמורה להתפלל בציבור (ודלא כמי שדקדק בשו"ע שאינו חובה גמורה דטעות הוא בידם).

ה. קודם שמתפלל צריך לבדוק שהמקום יהיה נקי כפי המבואר בשו"ע סי' ע"ט.
ו. צריך להשתדל להתפלל בבית הכנסת דוקא וכבר אמרו חז"ל (ברכות ו) אבא בנימין אומר אין תפילתו של אדם נשמעת אלא בבית הכנסת, ואמרו עוד (ירושלמי ברכות פ"ה הלכה א') כל מי שאינו נכנס לבית הכנסת בעולם הזה, אינו נכנס לעתיד לבוא.

א. אם הגיע זמן תפילה [שחרית, מנחה, ערבית] אסור לעשות צרכיו (להכין תיק הנסיעה וכדו'), וכן אסור לצאת ממקום שיש לו מנין, ואפי' אם יודע שבמקום שיגיע שם גם יש מנין.

הגרש"ז כ' דבמנחה וערבית אם לא רוצה להתפלל מנחה קטנה לגביו נקרא קודם זמנה ומותר לצאת (ה' מ"ב דרשו הערה 25).

בשבת הלוי (ח"ח סי' י"ח) - מחדש במנחה וערבית שאם הולך לדרך קצרה ויודע שאח"כ יהיה לו יותר ישוב הדעת מותר לצאת קודם התפילה (והוא דלא כל האחרונים דמהטעם שאסור לעשות צרכיו קודם התפילה אין חילוק בין מעשה קטן לגדול).

ב. להכין חפציו קודם עלות השחר מותר אך קודם שמכין חפציו צריך לברך ברכות השחר. (משנה ברורה ס"ק י"ז, כה"ח ס"ק כ"ד)

ג. אסור לצאת ממקום שמתפללים בו עשרה למקום שיוודע שלא יהיה לו מנין ואפי' אם יוצא באמצע הלילה קודם שמגיע זמן תפילה, כיון שיוודע שכשיגיע זמן תפילה לא יהיה לו מנין (שו"ע סי' צ' סעיף י"ז) ומירי שנוסע לדבר הרשות כגון טיולי בין הזמנים וכו'.

ד. פסק השו"ע (סי' צ' סט"ז) דאם יש תפילה במנין לפניו

חכמה ומוסר

ספרו הקדוש "אור לציון" של חכם בן ציון אבא שאול זלה"ה

המושך קוב"ה אורייתא וישראל חד הוא

ואין דבר יקר כהתורה הקדושה, כמו שאנו אומרים בברכת התורה, אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו, ז"א כיון שהקב"ה בחר בנו מכל העמים, לכן נתן לנו את תורתו, וממה שבחר רק אותנו ומחמת זה נתן לנו את תורתו, משמע שהתורה היא הדבר היקר ביותר שיש. ואם שואלים אותנו אומות העולם איך אתם אומרים בחר בנו מכל העמים, מה העדות לזה? התשובה - נתן לנו את תורתו. וכך אנו אומרים בקידוש של יו"ט, אשר בחר בנו מכל עם, ורוממנו מכל לשון, כי ע"י התורה האדם מתרומם, ורק לנו יש את התורה. ואם נעמיק בגודל זכות העוסק בתורה, נגיע למסקנא שעלינו לשמוח ולרקוד על שאנו זוכים ללמוד תורה, ובזה מקיימים רצון השי"ת, כמה סיפוק יש מזה!

אשריך בעוה"ז וטוב לך לעוה"ב

הדבר תמוה מאוד איך נכנס ספק בראשם של מקצת בני אדם אם כדאי ללמוד בישיבה קדושה, הלא אפילו אם נחשוב מצד השכר של עסק התורה כנ"ל, לא יהיה מקום לספק. שכן, כיצד יתכן שיציעו לאדם לעבוד שמונה שעות ביום, ותמורת זה יקבל משכורת גבוהה מאוד, ודירת פאר ומכונית, ועוד ועוד, מי הפתי שלא יסכים ולמה בתורה מסתפקים, וגם אותם שזכו ללמוד

בישיבה, לא מובן איך לפעמים מתרשלים או מתבטלים, וכ"ש אם נחשוב יותר בעומק ערך התורה כנ"ל, לא יתכן להסתפק או להתרשל. וישנם סכלים, שלפעמים כשלומדים תורה מסתכלים מידי פעם בשעון לדעת כמה זמן נותר לסיום הלימוד, ומחכים שיעבור הזמן, ואינם חשים כלל את הערך הגדול שיש בעסק התורה, וצריך להבין ממה נובעים דברים אלו. אלא החסרון הוא באדם עצמו, שאינו מבחין בין טוב אמיתי למדומה, וגם מי שיוודע מה הטוב האמיתי אינו נהנה ממנו, כי לא חש זאת בפנימיות. כאדם שאינו צמא למים - למה ישתה, ואף אם ישתה, אין לו הנאה בשתייתו. אבל מי שצמא מוכן לשלם כסף עבור מים. כך להבדיל בלימוד התורה הק', מי שלא טעם טעמה של תורה, אינו מתאוה לעסוק בה, אבל מי שכבר יושב בישיבה קדושה, ועוסק בתורה ביום ובלילה כפי כוחותיו בשמחה נהנה מאוד. כדאיתא במדרש (שהש"ר א, י"ט) נמשלו דברי תורה למים וכו' מה מים אם אין אדם צמא אינה עריבה בגופו, כך התורה, אם אין אדם עייף בה אינה עריבה בגופו עכ"ל. וזוכה לאושר רוחני בעוה"ז ובעוה"ב [וכנתבאר במאמר התמדה בתורה]. ואם לא נהנה, זה מראה שחסר לו משהו!

סיפור לשבת

באדיבות: הרב קובי לוי

פשפשים

פרק א'

שמו של המדביר צביקה ג'וק נישא בפייהם של כל תושבי העיר. לא היה ג'וק, מקק, חרק או פשפש שהצליח להימלט מענני חומר ההדברה הקטלני שרקח האיש. דא עקא, שסדקים רחבים נפערו בשמו, לנוכח העובדה שגדודי הפשפשים שתקעו יתד בפנימיה של ישיבת "אהל המתמידים", לא התכוונו לארוז מטלטליהם ולעבור למחוז אחר. צביקה ג'וק הזיע. זו הפעם השביעית שהוא מרסס, מאבק וחונק את החדר החשוד, בו מתגוררים 14 תלמידים. באמצע החדר קיר גבס המחלק אותו לשניים, ומיטות קומתיים בצדי הכתלים. הפשפשים צחקו על צביקה ג'וק, והמשיכו לגרד ולהתגרד על גופם של התלמידים היקרים שאמרו בלילה מי יתננו בוקר... ובבוקר גילו עקיצות ועקצוצים ועייפות נוראה... מה בדיוק קורה פה?

פרק ב'

הבחור עדין הנפש והנחבא אל הכלים אליהו קומרוב התארס. אישיותו העדינה והאצילית הייתה שקופה משהו וכמעט בלתי מורגשת בקרב חבריו לשיעור, כך שהשמועה אומנם העלתה חיוך, אבל לא יותר מכך. ישיבה מבוקשת היא "אהל המתמידים", ואשר על כן, זמן חודש אלו, יוצר דחיסות מאד לא פשוטה בחדרי הפנימיה. מדוע? ובכן, עשרות בחורים חדשים מגיעים לישיבה, סמוקי לחיים ונרגשים, אך סוללת הבחורים הוותיקים עדיין לא התארכה כולה, כך שהצפיפות היא חזון נפרץ, ועל החדשים לחפש להם - איכשהו, בסיוע אב הבית - פינות שינה מקוריות, בדרך כלל זמניות, עד שהוותיקים ישברו כוס החתן העתידי אליהו קומרוב, הגיע באיחור של כמה שעות, וגילה להוות כי מיטתו נתפסה ע"י אחד הבחורים החדשים. הוא אפילו לא העלה בדעתו לבקש מהבחור החדש לפנות מקומו. הוא סובב בין החדרים ונחשף לעובדה המרה שמטיה לא תיפול בחלקו. הוא חזר לחדרו המקורי גורר בידיו מזרן דהוי, ושטחו במרכז החדר, בצומת הסואן שבין שני חלקי החדר. מה לעשות, תנועת הרכבות והנוסעים לא בדיוק התנהלה כסדרה עקב המזרן ומי שנשכב עליו. הנה כי כן, בצבץ ונולד גל של טרוניות וטענות על המפגע שנוצר. אליהו החתן גילה לפתע שהוא מותקף ומטולטל מארבע כיוונים, וגם פינה זו לא בדיוק כבושה בידו, והוא כל כך רוצה לישון. "אליהו, עם כל הכבוד, קח את המזרן וחפש לך מקום אחר, אתה מפריע... אף אחד לא חייב לעשות עיקוף כדי להגיע למיטה או לארון שלו בגלל שהחלטת לישון פה. צא למסדרון!..." אליהו המאורס, הרגיש זיעה קרה מבצבצת מגופו וניסה למלמל משהו, אך לשווא "אתה יוצא מכאן, או שאנחנו נדאג להעבירך למקום שאתה רואי לו", אמר לו בשיא הקשיחות הבחור רחמים ארוך, שהוביל

חשבון נפש... 70 בחורים מתבגרים וכלות אין באופק? גוועלד!... רחמים ארוך, הזדעזע. לפתע חש בליבו שהוא המתנכל הראשי... "והגוועלד" צבט את ליבו. לאחר שהתאספו הבחורים סביב לשולחן, הוא פנה לאליהו החתן ולאוזני כולם אמר, "אליהו סליחה! אתה חייב למחול לנו... דומני שההתנכלות כלפיך בחדר, היא זו שמעכבת אותנו... אתה סולח?". אליהו קפא על מקומו ושתק. רחמים ארוך לא הירפה. "אליהו, זה ממש עניין של דיני נפשות... חטאנו, עווינו, פשענו... אין לי ספק שהמפתח להקמת הבתים שלנו מצוי בידיך". "קשה לי לסלוח", מלמל אליהו. "הייתי בשברון נפש גדול... בעיקר אחר שבירת השידוך... הכרחתם אותי לישון בקצה המסדרון... בלי ארונות, עם כלים ובגדים מפוזרים, כמו פליט. מילה טובה של נחמה לא שמעתי מכך. לא מסוגל לסלוח". הוא ביקש לבכות אך עצר בעצמו, הוא העדיף לזלוג פנימה. רחמים ארוך לא הירפה. "את חטאיי אני מזכיר היום, הפגיעה כלפיך התחילה ממני. אבל אליהו, הקב"ה סולח לפושעים ועבריינים, הוא פותח דלת למי שעושה תשובה. מה הוא רחום אף אתה היה רחום... מה הוא חנון..." שתיקה כבדה תקעה יתד בחלל האולם. "שברתם אותי, ועכשיו אני אוסף את השברים ומנסה להיבנות מחדש... אתם צודקים, ראוי למחול לשבים בתשובה, אני מוחל לכם, מוחל לכם, מוחל לכם" הוא פרץ בבכי סוער. גם חלק מחבריו. השמים גם בכו. הבחורים התחבקו ונתנו דרור לרגשותיהם. יהודי, שורשו מכוח ההודאה, מודה ועוזב... ירוחם. אדון לוי, רשום לפניך, מיד אחרי אותה שבת התארסו שבעה בחורים, עד סוף זמן קיץ התארסו כו-ל-ם, ללא יוצא מן הכלל. אגב, הראשון שהתארס היה רחמים ארוך, שעשה חשבון נפש קצר וביקש מחילה בשם כולם. ועכשיו לנתון הבא: הפשפשים, הו... הו... הו... הפשפשים. שבע פעמים ריסס צביקה ג'וק, וחיפש מחילות ומחבואים ומסתורים, ושומכלום. הוא מרסס והם מתרבים ותוקפים וצוחקים עליו, ובחדר גיהנום. העקץ והנרדף מכולם, הוא רחמים ארוך. למחרת שבת האופרוף של אליהו, הזמינו שוב את צביקה ג'וק. אולי בפעם השמינית ימצא סוף-סוף פתרון לבעיה המטרדית. אל תשאל איך כמה ולמה, צביקה ג'וק החליט לקנות זכוכית מגדלת ולעבור לבדוק בחורים, בסדקים ובחרכים. וכך עשה. ישי!... הוא גילה מתחת למיטתו של רחמים ארוך חור זעיר ממש, שהיה בעצם פתח של קן פשפשים ענק. הוא קדח והרחיב אותו, והשחיל פנימה חומר הדברה, וכבר באותו ליל, וכיצד לדעתך סיכם רחמים ארוך את שערוריית הפשפשים? במילים הבאות "תודה לפשפשים שהאירו את עיניי. מי שלא נותן ליהודי לישון, באים שליחים מן השמים ומדירים שינה מעיניו. מידה כנגד מידה".

את גל המחאה ותדלק אותו בנחישות. "אדבר מחר עם המשגיח... אבל בינתיים תנו לי לישון", התחנן אליהו. לאחר שיקול דעת הם נמנעו מלהרימו עם המזרן ולשאת אותו כאשכול ענבים למסדרון, אבל משכו אותו כהנה וכהנה... משל היה נדנדה או קרוסלה. "אולי נוסף כאן מיטת קומתיים", הציע אליהו. "בשום פנים", סנט בו ארוך, "יש גבול לצפיפות, וגם אתה עובר כל גבול עם הנחיתה שלך ברצפת החדר...". בעדינות רבה נציין כאן, כי במשך שבועיים ימים סבל אליהו, וספג לתוכו הרבה עלבונות ועוגמת-נפש. גם אם הדברים לא נעשו באכזריות, הם נעשו מתוך חוסר התחשבות... ואז נחתה עוד מכה על הבחור המאורס, שיחל ליום חתונתו וליום שמחת ליבו כדי להיפרד מן הישיבה ולזכות למיטה נורמלית בדירתו השכורה, יחד עם רעייתו שתחל. השדכן אלחנן ציקמן היה על הקו. ניכר היה שהוא בורר מילים כדי לא לפגוע בחתן האומלל שעניו ממילא היו אדומות מחוסר שינה. "לא קל לי לבשר לך, אני מקווה שתבין... היו כבר מקרים מעולם, ואם שידוך איננו משמים, אז גם אם נדמה לכולם שהוא נסגר אזי לפתע הוא נסוג לאחור... קורה. במילים אחרות אליהו יקירי, המאורסת שלך החליטה לשבור שידוך... אני מאמין שתסלח לה...". חץ לוהט פילח את ליבו של הבחור העדין אליהו קומרוב. חץ אכזרי שהוסיף עלבון נוסף לימים טרוטי העיניים שהוא עובר כאן בחדר הפנימיה. אף דמעה לא זלגה מעיניו, הוא בכה פנימה... וזעק לאלוקי, "יש בי אמונה שהכל לטובה... אבל נורא קשה ליי!". הוא שרך רגליים כבדות לתוך בית המדרש, פתח את הגמרא, והמילים על הדף דמו בעיניו ללהק יונים צפוף שעף מעל ים תכול... לאן? לא ברור. הוא נטל את המזרן שלו והניחו בפאתי המסדרון. לא רוצים אותו, לא צריך. הוא נרדם שם היטב, מוותר מאחור את חבריו להתמודד עם הפשפשים. רק אחרי ארבעה חודשים כואבים, בתחושה מוחצת של לא רצוי ושבירי, סגר אליהו שידוך והנה הוא הולך להקים את ביתו החדש. שבירת שידוך? זה לא יקרה בשנית.

פרק ג'

תרשה לקצת סדר בדברים. קבל נתון שהוא בלתי הגיוני בעליל, ומוכח שהוא השגחה שמימית מופלאה. מתוך 70 בחורים בשיעור של אליהו, אף אחד לא התארס!!! מדובר בבחורים מוכשרים ומיוחדים בני 21-22, ואף אחד לא סוגר ווארס. בינתיים אף אחד לא עשה קישור... גם ראש הישיבה התהלך המום. מה מקור העובדה שבחוריו לא זוכים לצאת כחתנים מיישיבות? מדוע הם נדחים פעם אחר פעם והצעות לא זורמות? בשבת אופרוף של אליהו, ניצב שולחן גדוש ממתקים ושתייה כפי המנהג... בטרם ירדו הבחורים לאולם, ציין אחד את העובדה, "חברים, אנחנו מעוכבים... זה לא פשוט... צריך לעשות

הילולא דצדיקיא

המקובל רבי אברהם עדס זצוק"ל - כ"ח במנחם אב

תולדות חייו

הרב אברהם עדס נולד בסביבות שנת התר"ך בחלב שבסוריה לרב יצחק ורחל. בצעירותו למד בישיבות אצל הרב מרדכי עבאדי והרב עזרא טוויל הכהן. בגיל 20 נישא לצלחה ביתו של רבה של חלב הרב משה סוויד. לאחר נישואיו למד חברותא עם הרב יצחק שרים והחל ללמד תלמידים.

בשנת תר"ן ביקר בארץ ישראל, ובשנת תרנ"ו עלה לא"י וקבע את משכנו בשכונת הבוכרים בירושלים, שם קיבל דירה מהרב שלמה מוסיוף. סביבו התקבצו מקובלים יוצאי חלב ללימוד תורת הקבלה ובהמשך נמנה ממייסדי ישיבת המקובלים "רחובות הנהר". כשעלה הרב יהודה פתיה לירושלים שידלו רבי אברהם להוציא את ספרו האדרא רבא.

בפרוץ מלחמת העולם הראשונה נעצר בידי הצבא הטורקי למשך חודש לאחר שסירב לספר היכן מסתתרים שני בניו שהשתמטו מגיוס. רבי אברהם היה תלמיד חכם, מגדולי מקובלי ירושלים חבר בי"ד לעדת ארם צובא בירושלים וראש ישיבת "רחובות הנהר".

פטירתו נעשתה באופן טרגי עת הלך ברחובות ירושלים ונדרס ע"י נהג אוטובוס חדש שעלה על המדרכה, אושפז בב"ח כשלושה ימים עד ליום פטירתו המר כ"ח מנחם אב תרפ"ה. נטמן בהר הזיתים בירושלים.

תמהו כולם מהיכן יודע זאת, ואמר שראה כך וכך בחלומו. כתבו את הזמן המדויק שאמר רבינו, וכשהגיע המברק מבבל ראו שאכן בשעה זו נשבה ארון האלוקים.

ידוע שרבי אברהם עדס היה מיוחד בקדושתו ופרישותו בכל דרכיו, פעם התבטא רבינו רבי יהודה צדקה זצ"ל, שחבל שהדור הזה לא זכו לראות חכמים כמו רבי אברהם עדס, שכל מי שעמד לידו הרגיש שכינה עמו.

מעשה ומצב העוני שהיה בזמן ההוא בירושלים של מעלה אצל החכמים היה דחוק מאוד, ובישיבת "רחובות הנהר" היתה תקופה שמספר חודשים אף אחד לא קיבל משכורת. באורח נס בא עשיר גדול מיהודי בוכרא ושמע על המצב של הת"ח בישיבתו של רבי אברהם עדס, ושילם כל הסכום הנדרש וגם כסף לעוד כמה חודשים קדימה. לאחר מספר ימים בא יהודי אחר מיהודי בוכרא וסיפר לרבי אברהם שעשיר זה שנתן את כל הסכום כל עסקיו פתוחים בבוכרא בעצם יום השבת ואיך הרב נהנה מכספו? מיד כששמע זאת רבי אברהם לקח הלוואה גדולה וחיפש את העשיר שנתן את כספו להחזיר לו את כל הסכום הנדרש. חיפש הרב בעצמו את העשיר ומצאו בכותל המערבי, אמר לו: קח את כל כספך! אני מחילול שבת לא נהנה, ולא אתן לת"ח להנות.

מעשה אשר קרה עם הרב יהודה פתיה שעלה בשנת תרס"ו לירושלים וביום השני לבואו נכנס לבקרו רבי אברהם עדס. הרב יהודה פתיה עשה

בשנת תר"ן ביקר בארץ ישראל, ובשנת תרנ"ו עלה לא"י וקבע את משכנו בשכונת הבוכרים בירושלים, שם קיבל דירה מהרב שלמה מוסיוף. סביבו התקבצו מקובלים יוצאי חלב ללימוד תורת הקבלה ובהמשך נמנה ממייסדי ישיבת המקובלים "רחובות הנהר". כשעלה הרב יהודה פתיה לירושלים שידלו רבי אברהם להוציא את ספרו האדרא רבא.

בפרוץ מלחמת העולם הראשונה נעצר בידי הצבא הטורקי למשך חודש לאחר שסירב לספר היכן מסתתרים שני בניו שהשתמטו מגיוס. רבי אברהם היה תלמיד חכם, מגדולי מקובלי ירושלים חבר בי"ד לעדת ארם צובא בירושלים וראש ישיבת "רחובות הנהר".

פטירתו נעשתה באופן טרגי עת הלך ברחובות ירושלים ונדרס ע"י נהג אוטובוס חדש שעלה על המדרכה, אושפז בב"ח כשלושה ימים עד ליום פטירתו המר כ"ח מנחם אב תרפ"ה. נטמן בהר הזיתים בירושלים.

עובדות וסיפורים על רבינו

ידוע שכל חלומותיו של הרב אברהם עדס היו אמת, ביום שנפטר ראש כל בני הגולה רבינו יוסף חיים בעל ה"בן איש חי" זיע"א שהיה בבבל, ר' אברהם ראה בחלומו חושך בעולם ואמר שרבי יוסף חיים נפטר. בבוקר

אחד מהמקובלים הגדולים
מרבני הארגון יערוך לך את
הפדיון נפש

למסירת שמות חייג: 052-7190115 | 02-65-11-234

ממתין לישועה? פרנסה? זיווג?
זרע קודש? רפואה?

פדיון נפש

עפ"י הרש"ש הקדוש המפתח לכל הישועות

חינוך ילדים הרה"ג יעקב שכנזי שליט"א

המשך מסירות נפש למען החינוך

כדי להמחיש לעצמנו דוגמא של מסירות נפש, הבה נקרא את המעשה הבא: המעשה קרה בעיר הקודש צפת עם הגאון הרידב"ז (רבי יעקב דוד בן זמרא) זיע"א. באחד מימי החורף הקשים, שלג כבד כיסה את העיר צפת כמעט כגובה איש אין יוצא ואין בא. יותר מכל הימים היתה לרבינו הרידב"ז בעיה דוקא ביום זה, שכן באותו יום היה יום השנה של אמו שנפטרה לפני 45 שנה. כשקם הרב בבוקר ופתח את דלת ביתו, עמד משתומם לנוכח השלג שכיסה את העיר, ונעצב את ליבו. התחיל הרב להרהר: "כיצד אצא היום, הרי זה ממש גובל בסכנת נפשות? וגם אם אצליח להגיע לבית הכנסת מי יודע אם אמצא שם מנין? כי מי יעז לצאת ביום חורף שכזה?". כך היו המחשבות והספיקות מתרוצצות במוחו וכמעט החליט להתפלל בביתו. אך לפתע אזור כגבר חלציו ובהחלטה נחושה חשב: יהא אשר יהא, אני חייב למען אמי המנוחה להגיע לביהכנ"ס. הרב יצא מביתו עטוף במעיל חורף עבה ובקושי רב פילס לו דרך בשלג הכבד. ההליכה היתה קשה עד מאוד, רגליו שקעו בשלג עד מתניו ובקושי הצליח לחלצם. אך לאחר הליכה מייגעת של כחצי שעה, הגיע הרב לביהכנ"ס כשהוא מתנשם ומתנשף תכופות. בהכנסו לבית הכנסת אורו עיניו, הוא מצא שם תשעה אנשים הממתינים בקוצר רוח לעשירי, לשמחתו לא היתה קץ. הרב ביקש מהמתפללים שירשוהו לעבור לפני התיבה כי יש לו "יארצייד" (יום השנה) של אמו והקהל כמוכן נעתר

לבקשת הרב לעבור לפני התיבה כשליח ציבור. בהגיע הרב לקדיש האחרון שלפני עלינו לשבח המכונה "קדיש יתום", לפתע דעך קולו וגורנו נחנק מדמעות, בקושי רב הצליח לגמור את הקדיש. הקהל, שנרגש מבכיו של הרב, סבר שאמו של הרב בודאי נפטרה לא מזמן. אך מה הופתעו המתפללים לשמוע מהרב שפטירת אמו היתה לפני קרוב לארבעים וחמש שנה, "אם כן לבכיה מה זו עושה?" העין מאן דהו לשאול, "שמעו ואספרה" ענה הרב והתחיל בסיפורו: ילדות קשה עברה עלי, אבי היה בונה תנורי חורף ומזה התפרנס בכבוד. אך לרוע המזל נסגר בית החרושת שבו יצרו לבנים ולאבי לא היתה פרנסה. חיינו בעוני בדוחק ובמחסור. באותה התקופה למדתי עם חברי אצל מלמד דגול בחדר, אך בשל קושי הפרנסה, נבצר מאבי לשלם למלמד את שכר הלימוד החודשי, והחוב הצטבר לסך של חמישה חודשי לימוד. המלמד שבקושי הצליח להתפרנס מהפרוטות שהבאנו לו, לא יכל להבליג יותר ובאחד הימים קרא לי ואמר: "יעקב דוד, אמור לאבך שאם לא ישלם את החוב עבור חמשת החודשים, לא תוכל יותר ללמוד אצלי". ההודעה נפלה כרעם ביום בהיר, פרצתי בבכי מר ובהגיעי הביתה בשרתי להורי את הבשורה הרעה. הורי המסכנים קבלו את הבשורה במורת רוח ובמשך כל השבת ישבו ומררו בבכי, כי המחשבה הנוראה שאפסיק ללמוד תורה היתה קשה עליהם ביותר. כל השבת הרהרו, טכסו עיצה והתחננו בתפילות לבורא עולם שיושיע אותם מצרתם.

(המשך שבוע הבא...)

שלום בית הרב מנחם אלפי שליט"א

זכויות והשפעות על בית ישראל

כידוע לנו דברי הגמ' וכן פסק הרמב"ם בהלכות תשובה (פרק שלישי הלכה א' - ד') "כל אחד ואחד מבני אדם יש לו זכויות ועוונות... חטא חטא אחד הרי הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף חובה וגרם לו השחתה, עשה מצוה אחת הרי הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה שנאמר וצדיק יסוד עולם, זה שצדק והכריע את כל העולם לזכות להצילו" עכ"ל.

ישנו הסבר פשוט ומוחשי להבנת דברי הרמב"ם נדמיין לעצמינו כל העולם כולו דף משבצות כדוגמת קוביות חשבון, כל אדם עומד בתוך קוביה אחת משלו, וכך המון בנ"א, והנה אדם לא עמד בנסיון וחטא ח"ו אז מכח חיבורו אל כל הקוביות משפיע הוא עליהן, הטה את קוביתו למטה - הקרוי כף חובה ובזה מטה כל המשבצות - למטה הקרוי כף חובה, ולהיפך, אם קיים מצוה אחת הטה את קוביתו למעלה ובזה מטה כל הקוביות כולן לכיוון מעלה.

הסבר זה ממחיש לנו כמה המעשים שלנו בעלי השפעה רבים לא רק על עצמינו אלא על כל העולם

כולו, ובידינו הדבר, עד כדי כך שכל יהודי הכי פשוט יש לו כח השפעה עד גדולי הדור שהרי במעשיו הוא יכול להכריע, ומזה נלמד איזו אחריות רבה מוטלת עלינו כל שעה ושעה, בידינו להטות כל העולם כולו מכאן לכאן. הבה נחשוב לעומקם של דברים מה מעשה אחד יכול לגרום, נקח אחריות על מחשבותינו, מעשינו ודיבורינו נעמיק בהם ונראה עד היכן היא כח ההשפעה. ה' יזכנו להיות ממזכי הרבים בכל עת וללמד זכות על העולם.

גם בחיי הנישואין מטרת הנישואין היא לא רק עבורי באופן אישי אלא טובת אשתי והילדים ודורות שלמים ועבור כלל ישראל. כפי שחכם בן ציון אבא שאול זצ"ל היה אומר "שאני פוגש יהודי, דבר ראשון הייתי שואל את עצמי, איך אני יכול להיטיב עמו, איך אני יכול לעזור לו".

אשרינו שזכינו לחיות על קידוש ה' בכל מהלכי חיינו, ולחשוב טובת הכלל ולראות את בורא עולם מולנו ומלווה אותנו בכל משעולי החיים.

שבת שלום ומבורך.